

PLA LECTOR CEIP GARGANES

CURS 2024-2025

INTRODUCCIÓ

D'acord amb les estadístiques, un elevat nombre de xiquets i xiquetes (arrivant al 84% de la població, d'acord amb algunes dades) llegeixen per plaer durant la infància. No obstant això, aquest hàbit lector es redueix enormement conforme avança el desenvolupament maduratiu del nen/a, arribant a veure's enormement disminuït en arribar a l'adolescència.

Els motius d'aquesta reducció no són completament clars, i resulten molt controvertits (el marcat caràcter interpersonal de les relacions socials, els continguts literaris progressivament més complexos, o l'autopercepció del lector, són només alguns dels motius que anomenen els experts a l'hora d'explicar aquesta disminució en els hàbits lectors).

En la comissió de biblioteca i animació lectora del CEIP Garganes creiem que la tasca de mantindre aquest interès per la lectura, natural en els nens i nenes de poca edat, recau almenys en part en les espatlles de tots els tutors i especialistes de l'etapa d'Educació Primària, i per tant, elaborem aquest pla lector d'acord amb les necessitats específiques del nostre centre.

DIAGNÒSTIC

El CEIP Garganes presenta un alumnat d'enorme diversitat, tant etnicocultural com socioeconòmica, amb famílies amb molt variat accés a la lectura. És fonamental, en conseqüència, formar un pla lector amb l'eix vertebrador de facilitar l'accés a la lectura a tot l'alumnat del centre, superant les desigualtats inherents a aquesta elevada diversitat d'orígens socials.

El passat curs escolar el CEIP Garganes va iniciar un sistema de maletes viatgeres que poguera posar la biblioteca a l'abast de totes les aules de manera constant, en lloc de limitar-la als patis o les hores de visita de cada tutoria. Considerem que va ser un gran èxit. Enguany, hem augmentat l'abast de la

biblioteca creant un grup de Telegram en el qual es mostren recomanacions mensuals, propostes d'activitats i noves adquisicions, a més d'acostar més a les famílies els qüestionaris de lectura que ens serveixen per a comprendre millor els interessos lectors de l'alumnat i donar resposta a ells.

OBJECTIUS

Els objectius del pla lector per al curs escolar 2024-2025, dissenyat per la comissió de biblioteca i animació lectora del CEIP Garganes, són els següents:

1. Maximitzar l'accés de l'alumnat a la lectura, posant-la sempre al seu abast des d'un punt de vista lúdic.
2. Mantenir l'interès per la lectura natural en els xiquets i xiquetes durant tota l'etapa d'educació primària, i fomentar el seu manteniment futur quan passin a l'institut.
3. Dissenyar activitats relacionades amb els diferents gèneres literaris, distribuïdes al llarg dels tres trimestres, que tinguin un valor didàctic directe per a l'alumnat.
4. Emprar la biblioteca, les maletes viatgeres i els racons de lectura de manera lúdica per a fomentar a través d'ells la percepció de la literatura com a font d'oci.
5. Augmentar la participació de les famílies en la biblioteca.
6. Continuar informatitzant els arxius de biblioteca.
7. Ampliar el document de lectures i gèneres literaris per a acollir també els subgèneres literaris.

PROPOSTA DE ACTUACIONS

Per a acostar-nos a la consecució d'aquests objectius, proposem la realització de una serie d'actuacions i activitats al llarg del curs: jornades literàries, projecte de biblioteca, maleta viatgera, comissió d'alumnes bibliotecaris, lectòmetre d'escola, i altres propostes d'activitats secundàries que es llistaran a continuació.

JORNADES LITERÀRIES

Es duran a terme tres jornades literàries, cadascuna en un trimestre i dedicada a un dels gèneres literaris (poesia, narrativa, teatre), i una quarta jornada en el dia del

llibre. Cadascuna presentarà diferents activitats, per la qual cosa es desglossen a continuació.

1.- DIA DE LA POESIA.- ALLIBERA UN POEMA

Aquesta activitat hauria de realitzar-se en un dia establert del primer trimestre.

PRIMÀRIA.- Cada alumne/a escriu una poesia en un full pot ser pròpia o no, d'acord amb el nivell de l'alumnat i la decisió de cada tutor. De la mateixa manera, la longitud de la poesia depèn dels mateixos factors). Una vegada acabada, es fica dins d'una gàbia o capsa, i després s'intercanvia amb l'altra classe del mateix nivell. Els xiquets de l'altra classe han d'«alliberar» els poemes, traguin-los de la gàbia i llegint-los.

INFANTIL.- Es llig una poesia a l'aula, i cada discent realitza un dibuix a partir de la poesia llegida. Es realitza la mateixa activitat descrita en l'apartat anterior. Cada xiquet/a s'emporta, després a casa, el dibuix que ha recollit de l'altra classe.**NOTA:** En cas de classes amb diferent número d'alumnat, es pot realitzar alguna poesia o dibuix addicional, perquè cap xiquet/a es quede sense elles.

2.- DIA DEL TEATRE.- CREACIÓ DE DIÀLEGS

Aquesta activitat hauria de realitzar-se en un dia establert del segon trimestre.

PRIMÀRIA.- S'ofereix als tutors/res una sèrie d'escenes concretes a partir de les quals puga desenvolupar-se un diàleg, de major o menor longitud depenent del nivell de la classe (per exemple, a partir de l'escena "un atracament d'un banc", els/les alumnes hauran d'escriure una curta obra de teatre, amb acotacions, descripció de l'escena, ús del guió...). L'activitat es realitzarà per parelles, i aquells/lles alumnes que vulguen podran interpretar l'escena de la seua pròpia creació.

INFANTIL.- L'activitat es realitza de manera molt semblant, però a través del joc. Es realitza una activitat de *roleplaying* on el/la mestre/a tutor/a narra una escena concreta i l'alumnat la interpreten a través del moviment.

3.- DE LA NARRATIVA / DIA DEL LLIBRE

Aquesta activitat s'hauria de realitzar la setmana del dia del llibre.

MARATÓ DE LECTURA.- Es faran dos versions de la marató de lectura.

PRIMÀRIA.- Es tria un llibre de duració suficient com perquè tot l'alumnat del centre pugui participar en la seua lectura. La lletra de les pàgines ha de ser lo suficientment gran com per a que puguin participar fàcilment totes les classes de Primària. Cada classe d'Educació Primària, en ordre, acudirà a la biblioteca per a anar llegint el llibre durant mig minut per cada xiquet/a. Quan un discent acabe, li substituirà el següent, sense que hi haja pausa entre l'un i l'altre. Mentre una classe està llegint, la següent, està ja preparada, escoltant la lectura, i així successivament fins que acaben els cursos.

INFANTIL.- Es realitzarà la mateixa activitat, utilitzant un llibre de imatges en lloc d'un llibre de lectura. En la marató es farà una narració a partir de les imatges del conte.

INTERCANVI DE LLIBRES.- Cada alumne/a del centre aporta un llibre/conte de la seua casa. Per cicles, es realitza un sorteig de parelles, i els xiquets/as determinats s'intercanvien els llibres que han portat. El centre aportarà uns quants llibres extra per a aquells xiquets/tes que no hagen portat cap llibre, de manera que ningú es quede sense participar

PROJECTE DE BIBLIOTECA

A més dels dies anteriorment explicats, al llarg del curs escolar es realitzaran les següents accions:

- Es crearà un canal de Telegram, per tal de poder transmetre a les famílies totes les novetats de la biblioteca.
- Cada mes es prepararà una sèrie de llibres a la biblioteca, les "recomanacions del mes", que es deixaran separats i visibles perquè els alumnes/as que entren a la biblioteca puguin trobar-los de manera immediata. Els llibres recomanats haurien de pertànyer, tots, a un mateix tema que estiguera, en la mesura que siga possible, relacionat amb algun esdeveniment del mes (els d'octubre podrien estar relacionats amb Halloween, els de desembre amb l'hivern o el nadal, els de març amb el dia de la dona...)
- Cada mes es farà un vídeo amb les recomanacions, i s'enviarà al canal del Telegram. També es pot fer un «LLIG-FLIX», amb els llibres recomanats, ficant

imatges en un menú semblant al de Netflix, i enviant-lo també pel Telegram.

- Es prepararà un formulari amb diferents interessos de lectura, de manera que cada xiquet pugui participar, indicant els llibres que més l'interessin, per tal de triar llibres apropiats a l'hora de comprar-los amb els fons de BiblioInnova't. Aquest formulari es pot realitzar a les aules o enviar-lo pel Telegram.
- Quan arriben llibres nous, s'anunciaran també pel mateix canal.
- Al principi del curs s'enviarà pel Telegram una circular amb la responsabilitat de les famílies i els llibres, tal i com s'explica en el següent apartat «maleta viatgera».

MALETA VIATGERA

Pel que fa al préstec de llibres per a les aules i l'alumnat, s'emprarà el sistema de la maleta viatgera.

- Al principi del curs escolar, cada tutor/a triarà tants llibres de la biblioteca com alumnes tinga en classe (òbviament, el nombre d'alumnes pot variar, per la qual cosa es pot complementar la llista original retornant o prenent nous llibres conforme siga necessari). Els llibres triats conformaran la maleta viatgera de l'aula.
- Per a triar aquests llibres, serà necessari que cada tutor/a seleccione llibres de temàtiques variades (humor, aventures, misteri, esports, animals...), cadascuna d'elles situada en un prestatge diferent de la biblioteca. D'aquesta manera, tots els tutors/res podran triar llibres de totes les temàtiques. Poden triar-se tant llibres de ficció com llibres divulgatius.
- Cada tutor/ra es farà responsable dels llibres de la seua maleta viatgera, organitzant el préstec entre l'alumnat, de manera que tots els alumnes puguin accedir a tots els llibres triats.
- En qualsevol moment, el/la docent pot triar retornar la maleta viatgera que ha escollit, i preparar una altra. Per a això, haurà de retornar a la biblioteca tots els llibres que es va emportar en primer lloc.

- Si ho prefereix, el tutor/a pot retornar només una part dels llibres que ha agafat. En eixe cas, s'haurà de emportar una quantitat equivalent. El objectiu es que cada mestre tinga sempre la mateixa quantitat de llibres a la seua aula, de manera que pugua controlar amb facilitat la seua pròpia maleta.
- De la mateixa manera, si un xiquet vol agafar un llibre en concret de la biblioteca, haurà d'informar al seu tutor/a i, amb el seu permís, intercanviar un dels llibres de la maleta viatgera per el llibre que vol. Les maletes poden estar canviant de manera constant al llarg del curs, en aquest sentit, però sempre amb la mateixa quantitat de llibres.
- En cas que algun xiquet/a extravie o trenque un llibre, dependrà de la família el reposar-lo. A principi de curs s'elaborarà una circular per a informar a les famílies de la seua responsabilitat.
- Al final del curs escolar, cada mestre/a retornarà a la biblioteca els continguts de la seua maleta viatgera.

La consulta en biblioteca continuarà oberta els patis de dilluns, dimecres i divendres.

RACONETS DE LECTURA

La comissió de biblioteca s'encarregarà de mantindre una serie de raconets de lectura previstos de material bibliogràfic adaptat a diferents nivells d'Infantil i Primària, i anar intercanviant llibres de manera regular, per tal de que sempre hi haja nou material que els xiquets i xiquetes puguen gaudir.

Els mestres han de conscienciar a l'alumnat de la importància de respectar aquests llibres, ja que per la seua ubicació i natura estan menys vigilats que la resta.

Proposem també la construcció d'un nou raconet de lectura al pati, per tal de substituir el Bibliopati, ja que aquesta iniciativa no ha tingut massa èxit en aquest curs escolar

LECTÒMETRE D'ESCOLA

La participació en el lectòmetre d'escola és voluntària. Els tutors de cada aula que vulguen participar es dedicaran, al llarg del curs, a registrar les pàgines llegides per cada alumne/a de la seua classe cada vegada que aquest acabe un llibre. La primera setmana de juny, cada tutor/a participant entregarà a la comissió de biblioteca el

nombre total de pàgines llegides pel conjunt d'alumnes de la seua classe. La comissió de biblioteca realitzarà, llavors, la següent acció:

- Preparar un diploma de classe, en el qual s'indique el total de pàgines llegides per la classe.

Les classes d'Educació Infantil podran aportar les pàgines llegides entre tot l'alumnat de manera que puguen obtindre el diploma de participació.

PADRINS LECTORS

La iniciativa dels padrins lectors està pensada per a la seua realització entre els cursos de 5è i Infantil 5 anys, i la seua continuació amb els cursos de 6è i 1er de Primària. S'hauran de realitzar un mínim de 3 activitats, una per trimestre. Les activitats proposades son les següents:

- **Primer trimestre:** La classe de més edat llig un conte en comú a la classe de menys edat.
- **Segon trimestre:** Es realitzen parelles amb un xiquet de la classe de més edat i un xiquet de la classe de menys edat, i cada xiquet de la classe de més edat llig un conte a la seua parella.
- **Tercer trimestre:** La classe de menys edat llig un conte en comú a la classe de més edat. Després -donat que el conte serà, probablement, prou curt- es faran activitats manuals (per exemple, l'elaboració d'un marca pàgines) i s'intercanviaran per parelles, com a regal d'una classe a l'altra.

Aquestes activitats són meres propostes, i es poden canviar d'acord al nivell o interessos de cada classe. Si ho prefereixen, poden escollir activitats de entre les complementàries (presentades a continuació), o dissenyar les seues pròpies.

PROPOSTA D'ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES

A més dels dies de lectura i projectes anteriorment exposats, la comissió de biblioteca prepararà algunes activitats complementàries, voluntàries, que s'oferiran als tutors en cas que vulguen emprar-les.

Jeroglífics egipcis

S'aportarà un alfabet bàsic de jeroglífics egipcis, per a poder dibuixar missatges escrits i que altres alumnes els interpreten, "traduint-los" de nou a l'alfabet llatí.

Copistes medievals

S'oferirà un text escrit a l'estil medieval, que els xiquets/as hauran de copiar en el mateix estil, per a entendre la dificultat de la còpia de textos manuscrits.

Bestiari medieval

S'oferiran descripcions d'animals de manera abstracta, i els alumnes/as hauran de dibuixar la seua pròpia interpretació del dibuix, sense saber de quin animal es tracta, per a després comparar-los amb l'animal real.

Alumnes bibliotecaris

De manera voluntària, cada tutor pot determinar un o dos alumnes de la seua classe per tal de que siguen «alumnes bibliotecaris», responsabilitzant-se de la maleta viatgera de l'aula i dels prestecs.

Altres

A més, s'emprarà part dels diners de la dotació de Conselleria a la biblioteca per a realitzar activitats d'animació lectora, entre les quals es proposen contacontes o Aula Màgica.

BIBLIOINNOVA'T

Enguany, com els anys anteriors, l'escola ha participat en el projecte Biblioinnova't, que atorga fons a les escoles amb l'objectiu de facilitar l'animació lectora i la difusió de l'hàbit lector entre l'alumnat. Els fons s'han dividit en tres parts, i s'han gastat de la següent manera:

Mobiliari: Una tercera part dels fons s'han gastat en actualitzar el mobiliari dels raconets de lectura, intentant que siguen tan còmodes i atractius com siga possible, amb l'objectiu que els xiquets troben en ells un lloc atraient per a descansar i llegir.

Contacontes: Una altra tercera part dels fons es gasten en la contractació d'un contacontes que vinga al centre, amb temàtica de contes sempre relacionada amb el fil conductor del centre i les activitats treballades en la Setmana Cultural. Enguany, amb la temàtica de "Garganes pel Món", dedicada als diferents països del planeta Terra, hem contractat un contacontes que narre llegendes, contes i històries de diferents parts del món.

Fonts bibliogràfiques: L'última de les tres parts, evidentment, la dediquem a l'adquisició de nous llibres i fonts bibliogràfiques, sempre d'acord amb els resultats del qüestionari contestat pels xiquets i les famílies a través del nostre canal de Telegram de la biblioteca. Aquest qüestionari està dividit en tres parts, per a llibres de ficció, llibres de no ficció, i còmics, de manera que tots els gustos de l'alumnat puguen veure's representats en ell.

AVALUACIÓ

En termes generals, considerem que les actuacions del pla lector han suposat un èxit. Les visites de l'alumnat a la biblioteca han augmentat de forma objectivament mesurable, i han mostrat gran satisfacció per diverses de les activitats realitzades. No obstant això, són necessàries algunes millores per al pròxim curs escolar. A continuació s'estableix una xicoteta avaluació de les diferents activitats.

1.- Jornades Literàries: La tercera jornada literària no ha pogut realitzar-se a causa de la manca de temps. Això s'ha fet pel fet que el dia del llibre, en aquest curs escolar, queia en les festes de Pasqua, i la comissió va decidir retardar la celebració de la jornada literària, en conseqüència, fins al retorn d'aquestes. Això ha suposat un error: el retorn ha sigut molt tardà, i el mes de maig estava massa carregat ja d'activitats prèvies com per a poder realitzar-se. En subsegüents cursos escolars en els quals ens trobem amb el mateix inconvenient, és necessari avançar la celebració de la jornada, no retardar-la.

2.- Projecte de biblioteca: Ha sigut molt exitós. Rebutjar els anuncis per megafonia (com es van realitzar l'any passat) i utilitzar el grup de Telegram ha suposat un gran avanç en l'abast de les propostes. S'han realitzat vídeos i imatges de "LligFlix" perquè les propostes resulten més atractives. Cal mantindre aquest projecte per al pròxim curs escolar, i continuar millorant-lo.

3.- Maleta viatgera: Totes les aules han participat en el projecte de maleta viatgera. Ho considerem un èxit, i el continuarem implementant el pròxim curs escolar.

4.- Raconets de lectura: Els dos racons de lectura han donat resultats molt diferents. El racó de dalt ha sigut molt emprat, i en general exitós, però el de baix va haver de ser cancel·lat després del primer trimestre pel fet que alguns alumnes van sostraure llibres del mateix (còmics pispas). És necessari reavaluar com pot evitar-se que, en el

futur, succeïska un problema similar.

5.- Padrins lectors: Considerem les propostes de padrins lectors molt exitoses i beneficioses per a l'alumnat. Es continuaran proposant en pròxims cursos escolars.

6.- Lectòmetre d'escola: Han participat encara menys aules que el curs anterior. És necessari esbrinar si l'escassa participació es deu al fet que els tutors consideren que és una activitat poc útil, o si, per contra, la consideren útil però obliden realitzar-la, i en aquest cas serà necessari, per part de la comissió de biblioteca, realitzar recordatoris de la seua implementació..

7.- Proposta d'activitats complementàries: El contacontes designat gràcies als fons de Biblioinnova't destinats per conselleria ha suposat un èxit, i s'ha mantingut en la línia vehicular del centre enguany (els països del món). No obstant això, la majoria de contacontes són massa cars en relació amb els fons que Conselleria aporta, i és possible que l'any que ve hàgem de pensar en actuacions d'animació lectora diferents.